

УКРАЇНА І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ: СУЧАСНА ЗМІНА ВЕКТОРУ СПІВРОБІТНИЦТВА

Макаренко М.І.,

д. е. н., професор кафедри міжнародних економічних відносин,

Сумський державний університет,

m.makarenko@uabs.sumdu.edu.ua

Віннік М.В.,

магістрант, Сумський державний університет,

kolya.vinnik97@gmail.com

У статті наведено результати аналізу поточного стану фінансово-кредитних відносин між Українськими суб'єктами господарювання і Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР). Наразі для України дане питання стає напрощуд актуальним, через дефіцит внутрішніх фінансових ресурсів, а отже виникає потреба у активному розвитку співробітництва з цією міжнародною фінансовою інституцією в контексті ресурсної підтримки вартісних національних проектів. Мета статті полягає у проведенні дослідження актуальних напрямків співпраці України з Європейським банком реконструкції та розвитку, їх поточного стану та можливих перспектив. Обґрунтовано провідні принципи організації взаємного співробітництва ЄБРР з приватними та державними господарськими суб'єктами в ході підтримки трансформаційних процесів в Україні. Проаналізовано перспективи подальшого розвитку співробітництва з Європейським банком реконструкції та розвитку. Для акцентування уваги на важливості ролі ЄБРР наведено конкретні приклади успішних проектів, які запроваджені за фінансової підтримки банку. Визначено галузі, до яких спрямовується переважна більшість фінансових ресурсів та проаналізовано динаміку надання кредитних коштів за останні 6 років. Відзначено переорієнтацію цільового спрямування кредитів на реалізацію інфраструктурних проектів порівняно з проектами інших галузей за останній період. Наведено приклади відмов у фінансуванні проектів та проаналізовано їх причини. Здійснено аналіз динаміки отримання кредитних ресурсів від Європейського банку реконструкції та розвитку в кількісному та вартісному вираженні. Виявлено напрямки впливу результатів співпраці ЄБРР з Україною на ключові сфери національної економіки та надана оцінка потенційним вигодам від реалізації запланованих проектів. Запропоновано створити дорадчо-експертну групу з числа висококваліфікованих фахівців банківської справи, що здійснювала б попередню оцінку проектів та надавала рекомендації щодо їх відповідності вимогам ЄБРР. На основі оцінки поточного стану співробітництва України з ЄБРР були сформовані очікування та прогнози щодо його потенційних можливостей для розвитку у найближчому майбутньому.

***Ключові слова:** Європейський банк реконструкції та розвитку, міжнародні фінансові інституції, проектне кредитування, фінансова допомога, економічний розвиток.*

DOI: 10.21272/1817-9215.2020.3-12

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Співробітництво з потужними міжнародними інституціями є одним з найбільш дієвих факторів, що сприяють зростанню національної економіки. Сьогодні Україна перебуває на шляху запровадження масштабних реформ, які мають призвести до позитивних структурних зрушень, тому наша держава мусить якнайефективніше використовувати ті вигоди, які дає співпраця з великими міжнародними організаціями, для вирішення нагальних питань в економічній, соціальній та інших сферах. З огляду на вище сказане, співробітництво з таким потужним джерелом фінансових ресурсів, як Європейський банк реконструкції та розвитку, є вкрай важливим. ЄБРР має найвищий серед можливих кредитний рейтинг ААА, що дає йому змогу залучати фінансові ресурси на міжнародних ринках під найнижчі відсотки. Важливою особливістю співпраці банку з Україною є те, що дана установа не надає кредитів для фінансування потреб державного бюджету, а натомість надає ресурси для обраних інвестиційних проектів як в державному, так і в приватному секторах економіки.

Через вливання фінансових ресурсів Європейський банк реконструкції та розвитку стимулює запровадження вкрай необхідних змін та реформ, розвиток конкурентного середовища, зміцнення приватного сектору, створення та модернізацію важливих об'єктів інфраструктури тощо. Надання коштів позичальникам здійснюється шляхом цільового кредитування конкретних проектів і програм. Згідно з Главою III Угоди про

заснування ЄБРР [1], свою діяльність установа здійснює винятково на комерційних засадах та за умови дотримання загальноєвропейських стандартів страхування і банківської справи. Станом на сьогодні Європейський банк реконструкції та розвитку відіграє провідну роль на регіональному і глобальному ринках масштабного кредитування, оскільки через устанovu проходить вагомa частка світових інвестиційних потоків. Зокрема, у 2019 році їх загальна сума становила понад 10 млрд. євро [2].

Таким чином, співробітництво з ЄБРР – це ще одна нагода для нашої держави залучити необхідні фінансові ресурси на вкрай вигідних умовах, які потім можна спрямувати для розбудови та зростання стратегічно важливих галузей економіки, проведення масштабних структурних змін тощо.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми та переваги співпраці українських підприємств і організацій з Європейським банком реконструкції та розвитку, особливості діяльності даної фінансової установи як кредитора масштабних бізнес-проектів у своїх наукових працях досліджували такі науковці, як О. Білорус, Ю. Пахомов [3], В. Колосова, І. Іванова [4], А. Зверев [5] та інші. Наразі для України дане питання стає доволі актуальним через хронічний дефіцит внутрішніх фінансових ресурсів, а отже, виникає потреба в активному розвитку співробітництва з цією фінансовою інституцією та необхідність більш детально дослідити його сучасні аспекти.

Мета статті полягає у проведенні дослідження поточного стану та визначенні перспективних напрямків співпраці України з Європейським банком реконструкції та розвитку як трансформаційно-орієнтованою регіональною фінансовою установою.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Як відомо, Україна офіційно стала членом Європейського банку реконструкції та розвитку у серпні 1992 року, згідно з Указом Президента України №379/92 від 14.07.1992 [6]. За увесь період відносин між Україною і ЄБРР було узгоджено надання фінансових ресурсів для реалізації 479 різноманітних проектів, з сукупною вартістю в 14,398 млрд. євро. На даний момент у стадії реалізації перебуває 205 проектів сукупною вартістю 4,026 млрд. євро. Варто зазначити, що майже половина фінансування, а саме 47% від загальної вартості, - це проекти, які були залучені з боку приватного сектору економіки. Окрім кредитних коштів, ЄБРР надає безоплатну технічну допомогу, схвалену органами Євросоюзу.

Якщо розглянути поділ фінансових ресурсів, наданих ЄБРР за категоріями, то станом на сьогодні, лівова частка кредитування надходить на розбудову інфраструктури країни, близько 60%, або 2,41 млрд. євро у грошовому виразі. Майже вдвічі менше коштів йде для розвитку промисловості, бізнесу та аграрного сектору – 32%, або 1,291 млрд. Євро у грошовому виразі. Решта 8%, або 325 млн. євро надходять для проектів фінансових інституцій. Наглядно даний розподіл зображений на рис. 1.

Уже найближчого часу ЄБРР планує розширити спектр наданих послуг українському бізнесу, наростивши обсяги кредитування та надаючи його в національній валюті. Це стало реальним завдяки угоді, що була укладена між ЄБРР та Національним банком України. Угода передбачає проведення валютних операцій своп UAH/USD обсягом до 500 млн. дол. США. Термін угоди становить 2 роки та передбачає можливість її продовження. За умовами договору мінімальна сума однієї операції складатиме 25 млн. дол. США, мінімальний термін траншу – до 3 місяців. Передбачається також можливість ролверу.

Головною метою залучення фінансового ресурсу є підтримка ліквідності, збільшення обсягів оборотних коштів та забезпечення торговельних операцій українських підприємств, які зазнали збитків внаслідок впровадження карантинних обмежень через пандемію коронавірусу COVID-19. Вітчизняні підприємства будуть

отримувати кредити ЄБРР у гривні, що позбавить позичальників від ризиків, пов'язаних з коливанням курсу валют.

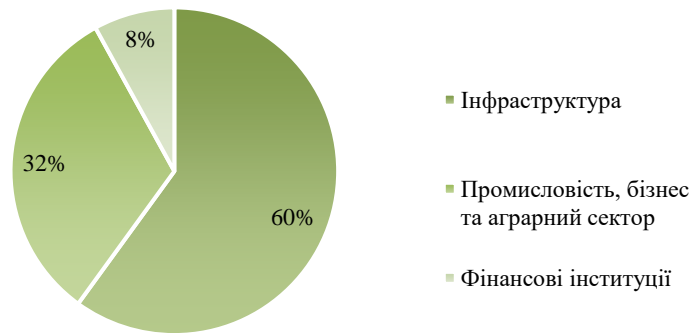

Рисунок 1 – Розподіл поточного фінансування ЄБРР за секторами економіки (Дані сформовано авторами на основі [7])

У той же час купівля валюти Нацбанком у ЄБРР на умовах своп призведе до нарощення обсягів міжнародних резервів України та підсилення макрофінансової стабільності, а також створить позитивний імпульс для настрою учасників фінансового ринку [8].

Як приклад вдало впровадженого проекту за фінансування ЄБРР в Україні можна розглянути виділення кредиту у розмірі 28,5 млн. євро для Хмельницького Комунального Підприємства “Спецкомунтранс” у рамках реалізації програми “Зелені міста 2”. Мета проекту - відновлення та модернізація інфраструктури утилізації твердих побутових відходів в обласному центрі. Проект складається з 2 етапів. Під час реалізації першого етапу планується реконструювати старий сміттєвий полігон, розширити його і повністю оновити застаріле обладнання, системи збору та транспортування твердих побутових відходів. На другому етапі закладено спорудження нового сміттєпереробного заводу для утилізації неорганічних відходів та створення окремої станції компостування для органічних відходів. Очікується, що така вторинна переробка в кінцевому результаті призведе до значного зменшення сміття, що потрапляє на полігон, а також скоротить викиди CO₂ на 100 тис. тон на рік [9].

Ще одним успішним прикладом співпраці між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку служить проект кредитування українського аграрного холдингу “Нібулон”. Сторонами було узгоджено надання кредиту, на загальну суму 27 млн. дол. США. Ця позика дозволить компанії забезпечити достатнє фінансування оборотного капіталу на наступні сезони та підтримати подальший розвиток своєї торгової діяльності в Україні на тлі несприятливого впливу коронакризи на бізнес. Окрім того, отриманий фінансовий ресурс забезпечить розвиток інфраструктури річкових перевезень сільськогосподарської продукції, збереже прихильність компанії до використання річкового транспорту та збільшення внутрішніх закупівель зерна [10].

Останнім узгодженим проектом співпраці між ЄБРР та Україною стало надання кредиту групі компаній “Наdejда” у кооперації з “Райффайзен Банк Аваль” на суму в 15 млн. євро. Група компаній “Наdejда” – це український оптово-роздрібний дистриб’ютор зрідженого нафтового газу та нафтопродуктів. У цьому проекті ЄБРР надає нефінансову гарантію “Райффайзен Банк Аваль” та бере на себе 60% ризиків (9 млн. євро в еквіваленті). Цей кредит дозволить “Наdejде” реструктуризувати власний баланс та профінансувати потреби в оборотному капіталі, що допоможе компанії в подоланні негативного впливу пандемії коронавірусу на її діяльність [11].

Проте за час співпраці України з Європейським банком реконструкції та розвитку ми мали і не такі успішний досвід реалізації спільних проектів. Так до прикладу, ЄБРР відмовив у виділенні 7 млн. євро кредиту для ТОВ “Енергопарк Яворів”, який мав бути використаний для будівництва другої черги сонячної електростанції [12], хоча у 2018 році, той таки ЄБРР профінансував “Енергопарк Яворів” на 24,7 млн. євро, на які була споруджена перша черга сонячної електростанції, потужністю у 36 мВт [13]. Також було відмовлено у наданні 51,8 млн. євро кредиту для спорудження Дніпро-Бузької вітрової електростанції [14]. Причиною зміни позиції Європейського банку реконструкції та розвитку та припинення програм підтримки з фінансування проектів з виробництва альтернативної енергії стала пасивність української влади та відсутність будь-яких дій щодо заміни так званого “зеленого тарифу” на інші методи підтримки енергетичної галузі.

Проаналізувавши дані щодо кількості профінансованих проектів (рис .2) за останні 6 років, можемо констатувати наступне. У період з 2014 по 2018 роки спостерігається скорочення кількості проектів у порівнянні з піковим 2014 роком, де було затверджено 36 проектів. Це явище можна пояснити тим, що Україна в той період отримала значну підтримку з боку іноземних, а особливо європейських партнерів через складну економічну та геополітичну ситуацію, проте подавала позитивні сподівання на майбутнє після зміни влади. Подальший спад кількості проектів на чверть, з 36 проектів у 2014 до 27 проектів у 2016-2017 роках, свідчить що очікування не виправдались. Серед причин такого скорочення можна вказати недостатній рівень підготовки документації перед поданням на розгляд, досить сумнівну ймовірність втілення проектів у життя, ненадійність позичальників тощо. Проте вселяє оптимізм приріст кількості проектів у 2019 році приблизно на 80%, з 28 проектів у 2018 році до 51 проекту в 2019. Важливим фактором активізації кредитування стало впровадження реформ українським урядом, що послужило запорукою стабільності та прозорості внутрішніх економічних і політичних процесів.

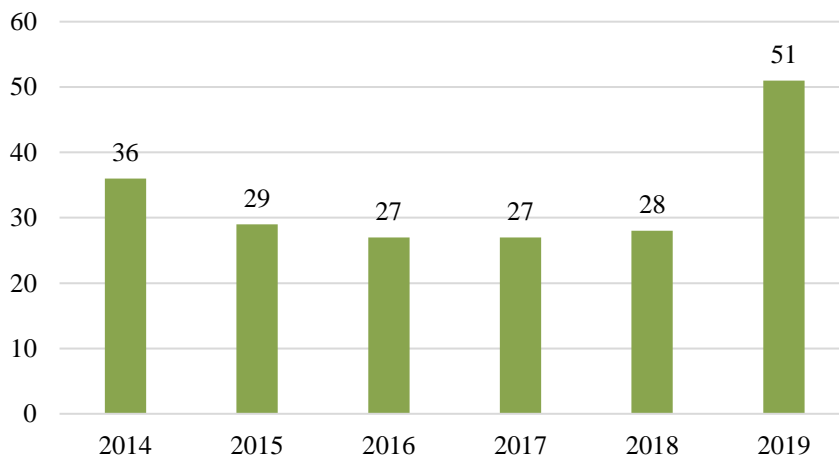

Рисунок 2 – Кількість проектів, профінансованих ЄБРР у 2014-2019 рр.
(Дані сформовано авторами за [7])

Поряд із кількісною, необхідно також надати і вартісну оцінку динаміки співпраці між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку (рис. 3). Тут картина до певної міри аналогічна кількісному аналізу узгоджених проектів. Обсяги наданих кредитів у 2016 та 2018 роках майже вдвічі менші від показників пікового періоду, де Україна отримала позик від ЄБРР на загальну суму 1,21 млрд. євро. До причин скорочення обсягів кредитування можна віднести розчарування кредиторів у

ефективності впроваджених реформ та відсутність необхідних структурних перетворень, які, в свою чергу, призвели до фактичного зниження ефективності використання залучених коштів.

Та все ж таки вселяє оптимізм поживалення процесу співробітництва в минулому році. За 2019 рік було майже досягнуто показників пікового 2014 року та залучено 1125 млрд. євро кредитних коштів. Натомість кількість проектів 2019 року переважає їх кількість у 2014 році майже на 30%. З цього можемо зробити висновок, що в 2019 році кредитні ресурси від Європейського банку реконструкції та розвитку залучали переважно під менш масштабні проекти, розробниками яких виступали підприємства приватного сектору.

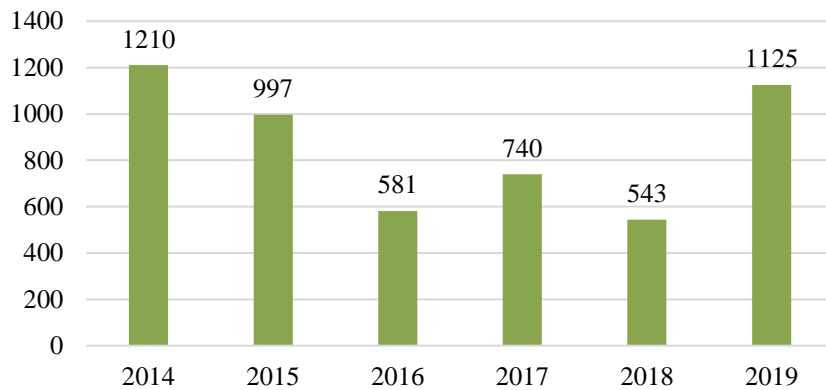

Рисунок 3 – Загальна вартість проектів, профінансованих ЄБРР за 2014-2019 рр., млн. євро (дані сформовано авторами на основі [7])

Як видається, для того, щоб стимулювати економічне зростання в державі шляхом впровадження потенційно перспективних проектів через співробітництво з іноземними інституціями, зокрема, з Європейським банком реконструкції та розвитку, наша країна має розробити чітку стратегію співпраці, завдяки якій стало б можливим залучення конче необхідних фінансових ресурсів для розвитку ключових галузей економіки. Стратегічне планування сприятиме вдосконаленню нормативно-правової бази у сфері міжнародної співпраці та підвищенню стандартів для успішного розвитку міцних взаємовідносин із державами-партнерами, у тому числі з країнами ЄС.

Загалом є підстави сподіватися, що у найближчому майбутньому співпраця України з ЄБРР і надалі демонструватиме позитивну тенденцію до розвитку. Особливо обнадіюють рекордні показники 2019 року та нешвидке, але впевнене запровадження українським урядом структурних перетворень, потрібних для подальшої плідної співпраці. Станом на сьогодні найбільш перспективними галузями слід визнати проекти, пов'язані з інфраструктурними та енергетичними об'єктами. Відновлення кредитування останніх можливе за умови заміни "зеленого тарифу" на інші методи підтримки цієї сфери бізнесу.

ВИСНОВКИ

Здійснений аналіз показує, що наша держава, протягом 28 років членства у Європейському банку реконструкції та розвитку демонструє прагнення та докладає максимум зусиль, щоб встановити тісні та ефективні взаємовідносини з цією потужною фінансовою установою. На цей час уже впроваджена велика кількість важливих проектів, що продемонстрували сприятливий вплив на економіку України, підтримали її зростання. У майбутньому від результатів співробітництва з великими іноземними фінансовими інституціями, з ЄБРР зокрема, будуть залежати настрої

приватних міжнародних інвесторів та їх готовність вкладати власні фінансові ресурси в українську економіку. Адже сам факт співпраці України з поважною регіональною фінансово-кредитною установою може продемонструвати інвесторам, що Україна є надійним партнером, якому можна довіряти та вкладати значні ресурси без великих ризиків.

Подальшого ґрунтовного аналізу потребують причини відмов у наданні кредитних коштів з боку ЄБРР. При Нацбанку доцільно організувати експертну групу із фахівців банківської справи, яка проводила б попередню експертизу проєктів і надавала рекомендації з усунення методичних і технічних недоліків при їх оформленні. У підсумку всі проєкти, які надходять на розгляд до Ради директорів, повинні відповідати необхідним для успіху критеріям, а саме: перспективність, висока потенційна корисність для економіки держави, екологічність, відповідність банківським стандартам тощо.

Серйозною проблемою є також непрозорість нашої системи кредитного моніторингу та труднощі у відстеженні використання виділених фінансових ресурсів. Для її вирішення потрібне створення внутрішніх механізмів, які давали б змогу легко та прозоро відслідковувати та контролювати всі етапи реалізації проєктів - від отримання коштів позичальником до кінцевої реалізації та завершення проєкту.

Отже, для України Європейський банк реконструкції та розвитку є одним з ключових та надійних партнерів, з яким необхідно розвивати довгострокову співпрацю, яка буде сприятливо позначатися на українській економіці та її розвитку в цілому.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Угода про заснування Європейського банку реконструкції та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_062
2. EBRD Financial report 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ebrd.com/documents/comms-and-bis/ebrd-financial-report-2019-highlights.pdf?blobnocache=true>
3. Глобальний конкурентний простір : монографія / О. Г. Білорус, Ю. М. Пахомов, І. Ю. Гузенко, О. К. Скаленко, О. В. Гаврилюк; Київ: нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана, Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України, Міжнар. асоц. "Україна – Рим. Клуб", Міжнар. ін-т глобалістики. – К., 2007.
4. Колосова В. П. / Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями: сучасний стан та перспективи розширення / В. П. Колосова, І. М. Іванова // Фінанси України. – 2014. – № 11
5. Zverev A. Afterword: EBRD Support for CIS Model Laws / A. Zverev // Review of Central & East European Law. – 2011. – Vol. 36.
6. Про членство України в Європейському банку реконструкції та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/92#Text>
7. Data on EBRD work in Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/data.html>
8. Мінфін: Підприємці зможуть брати кредити ЄБРР в гривні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-pidpriyemci-zmozhut-brati-krediti-yebr-rv-grivni>
9. Європейський банк надасть 28,5 млн євро кредиту на вирішення проблеми сміття у Хмельницькому [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ngp-ua.info/2020/09/46626>
10. Нибулон получил \$27 млн от ЕБРР в связи с пандемией [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroportal.ua/news/novosti-kompanii/nibulon-poluchil-27-mln-ot-ebrr/>
11. Райффайзен Банк Аваль и ЕБРР предоставляют нефтегазотрейдеру "Надежда" кредит до 440 млн грн по программе распределения рисков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://interfax.com.ua/news/investments/684570.html>
12. USELF: Yavoriv-2 Solar [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/psd/uself-yavoriv2-solar.html>
13. ЄБРР виділив 24,7 млн. євро кредиту на будівництво СЕС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business.ua/uk/ebrr-vidiliv-24-7-mln-evro-kreditu-na-budivnitstvo-ses>
14. USELF: Dnepro-Bugsky Wind [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/psd/uself-dneprobugsky-wind.html>

REFERENCES

1. Uhoda pro zasnuvannia Yevropeiskoho banku rekonstruksii ta rozvytku [The Agreement about establishing the European Bank for Reconstruction and Development]. Available at: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_062

2. EBRD Financial report 2019. Available at: <https://www.ebrd.com/documents/comms-and-bis/ebrd-financial-report-2019-highlights.pdf?blobnocache=true>
3. Hlobalnyi konkurentnyi prostir: monohrafiia [Global competitive space: a monograph] / O. H. Bilorus, Y. M. Pakhomov, I. Y. Huzenko, O. K. Skalenko, O. V. Havryliuk; Kyiv. nats. ekon. un-t im. V. Hetmana, In-t svit. ekonomiky i mizhnar. vidnosyn NAN Ukrainy, Mizhnar. asots. "Ukraina – Rym. Klub", Mizhnar. in-t hlobalistyky. – K., 2007 [In Ukrainian].
4. Kolosova V. P. / Spivrobotnytstvo Ukrainy z mizhnarodnymy finansovymy orhanizatsiiamy suchasnyi stan ta perspektyvy rozshyrennia [Ukraine's cooperation with international financial organizations: current status and prospects for expansion] / V. P. Kolosova I. M. Ivanova // *Finansy Ukrainy*. – 2014. – № 11 [In Ukrainian].
5. Zverev A. Afterword: EBRD Support for CIS Model Laws / A. Zverev // *Review of Central & East European Law*. – 2011. – Vol. 36.
6. Pro chlenstvo Ukrainy v Yevropeiskomu banku rekonstruktsii ta rozvytku [On Ukraine's membership in the European Bank for Reconstruction and Development]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/92#Text>
7. Data on EBRD work in Ukraine. Available at: <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/data.html>
8. Minfin: Pidpriyemtsi zmozhut braty kredyty YEБRR v hryvni [Ministry of Finance: Entrepreneurs will be able to take EBRD loans in hryvnia]. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-pidpriyemci-zmozhut-brati-kredyty-yebrr-v-grivni>
9. Yevropeyskyi bank nadast 28,5 mln yevro kredytu na vyrishennia problemy smittia u Khmelnytskomu [The European Bank will provide a 28.5 million euro loan to solve the garbage problem in Khmelnytsky]. Available at: <https://ngp-ua.info/2020/09/46626>
10. Nibulon poluchil \$27 mln ot YEБRR v svyazi s pandemiyei [Nibulon received \$ 27 Million from EBRD due to pandemic]. Available at: <http://agroportal.ua/news/novosti-kompanii/nibulon-poluchil-27-mln-ot-ebrr/>
11. Rayffayzen Bank Aval' i YEБRR predostavlyayut neftegazotreyderu "Nadezhda" kredit do 440 mln grn po programme raspredeleniya riskov [Raiffeisen Bank Aval and EBRD provide oil and gas trader "Nadezhda" with a loan of up to UAH 440 million under the risk distribution program]. Available at: <https://interfax.com.ua/news/investments/684570.html>
12. USELF: Yavoriv-2 Solar. Available at: <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/psd/uself-yavoriv2-solar.html>
13. YEБRR vydilyv 247 mln. yevro kredytu na budivnytstvo SES [The EBRD has provided a € 24.7 million loan for the construction of the solar power station]. Available at: <http://www.business.ua/uk/ebrr-vidilyv-24-7-mln-evro-kreditu-na-budivnytstvo-ses>
14. USELF: Dnepro-Bugsky Wind. Available at: <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/psd/uself-dneprobugsky-wind.html>

SUMMARY

Makarenko M.I., Vinnik M.V. Ukraine and the European Bank for Reconstruction and Development: a modern change in the vector of cooperation

The article presents the results of the analysis of the current state of financial and credit relations between Ukrainian economic entities and the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Currently, this issue is becoming surprisingly relevant for Ukraine, due to the lack of domestic financial resources, and therefore there is a need for active development of cooperation with this international financial institution in the context of resource support of expensive national projects. The purpose of the article is to conduct a study of current areas of cooperation between Ukraine and the European Bank for Reconstruction and Development, their current status and possible prospects. There are substantiated the guiding principles of the organization of mutual cooperation of the EBRD with private and state economic entities during support of the transformation processes in Ukraine. Prospects for further development of cooperation with the European Bank for Reconstruction and Development are analyzed. To emphasize the importance of the role of the EBRD, there are given specific examples of successful projects, which are implemented with the financial support of the bank. Were identified the industries to which the vast majority of financial resources are directed and also was analyzed the dynamics of lending for the last 6 years. There is noted a reorientation of the target direction of loans for the implementation of infrastructure projects in comparison with the projects of other industries for the last period. Examples of refusals to finance projects are given and their reasons are analyzed. Was made an analysis of the dynamics of obtaining credit resources from the European Bank for Reconstruction and Development in quantitative and cost terms. Were identified the directions of the impact of the EBRD's cooperation with Ukraine on key areas of the national economy and also was provided an assessment of the potential benefits from the implementation of planned projects. It is proposed to create an advisory group of highly qualified banking specialists who carry out preliminary evaluation of projects and provide recommendations on their compliance with EBRD requirements. Based on the assessment of the current state of Ukraine's cooperation with the EBRD, expectations and forecasts were formed regarding its potential opportunities for development in the near future.

Keywords: *European Bank for Reconstruction and Development, international financial institutions, project lending, financial aid, economic development.*